

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Januárus' 4-dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Madridi történetekről December' 12-dik napjáig terjednek az újabb tudósítások, 's ennyiben áll a' tartalmok: —

Ekképpen eljutánk végre (így szóll egy magános tudósító, Madridban Dec. 10-dikén, az Andalusiai dolgokról) arra a' pontra, a' melytől régen féltünk. A' polgárok közt való had elkezdődék 's rettenő Symtomákkal állott-ki a' viaskodás' helyére, a' mint ezt a' következő történetből elég nyilvánosságosan meg lehet itélni: — Jelentettem volt, hogy Generális Moreno-Daviz, kit a' Király Fő Kapitány-nak Sevillába küldött vala, oda be nem fogadtatván, Cordovába ment, a' hova, a' Jakobinusoknak minden mesterkedéseik mellett is, mint Fő Kommandáns befogadtatott. Míg ezek folytak, oda is megérkezett az a' Követség, mellyet a' Király az Andalusziában folyó dolgokra nézve a' Cortesek' gyűléséhez küldött vala, ezen gyűlésnek arra adott válaszával egyetemben, a' melly Akták azokba, kik a' Királlyal és a' Constitúziós Systemával tartanak, bátorságot öntvén, már most ezek is nyilvánosságosan kimondták gondolataikat, 's azon iparkodtak, hogy a' katonaságot a' magok' részekre hajtassák. Meg is nyertek sokakat, mellyet a' Municipalitások látván, nagyobbadon ki nyilatkoztatták, hogy ők egészszen a' Constitúziós Királlyal tartanak, mellyet Moreno-Daviz látván, azon iparkodott, hogy a' Sevillaiakat is hasonlóra vehesse:

de nem erhetette-el iparkodásának czélját. Most már erő által iparkodott elnyomni a' támadókat. Egy Karabélyos Regimentet valamelly erősségnek elfoglalására küldött: hanem ugyan annak elfoglalására a' Sevillai volt fő Kapitány Velasco is küldött egy más Lovas Regimentet, a' melly tehát a' Királyi Karabélyosokkal özszeveszván, rútul megverekedtek, 's az alatt, míg az egygyik: Éljen a' Constitúzió! a' másik: Éljen Riegó! kiáltozta volna — sok emberek, tiszték, altiszték, és közkatonák elhullottak, 's a' csatázás egy darabig ekképpen folyván, végezetre a' Királyi Karabélyosok maradtak meg a' csatázás' helyén, így kiáltozva: „Éljen a' Constitúzió! Éljen a' Constitúziós Király! — Eddig terjednek az Andalusiai legújabb tudósítások.

A' mi a' Gallitziai dolgokat illeti, a' Corunnai Polgári Kormányozó minden iparkodásai által véghez nem vihette a' katonák miatt, kik Minának pártját fogják, hogy ötet a' Fő Kapitányságból letehesse: itt még a' Militzia sem engedelmeskedett a' Polgári Kormányozó' kérelmeinek és parancsolatainak, holott tudva van, hogy a' Militzia nagyobbadon az Országlószéknek és a' Constitúziós Systemának a' pártfogója. Azonban itt is csak ugyan találatnak olly városok is, a' mellyek nyilván kihirdették, hogy ők nem tartanak Minával, de egyszersmind a' Corunnai Polgári Kormányozóval se, úgy vévén eszekbe, hogy ez nem tudja fenntartani a' maga hatalmát. Így nyilatkoz-

tatták ki magokat Lugo, Orensee, 's több más városok. A' külömbkülömb részeknek Proklamátziójik által minden helységek egész az utolsó Gallitziai faluig fel vagyának lázzasztva, 's fegyverkezve. A' többször említett Polgári Kormányozó, Brigadéros Delatre, végezetre megizente Minának, hogy ha tüstént le nem mond a' Fő Kapitányságról, mint Rebellis úgy fog tartatni: a' Corunnai lakosok pedig ekkor is meghatározva kinyilatkoztatták, hogy ők Minát a' Fő Kapitányságból el nem bocsátják, 's a' nevezett Polgári Kormányozónak még kevesebbé fognak engedelmelkedni, mint a' Ministereknek.

Azon városoknak neveik, mellyekben az örzösergek már nyilván meghatározták, hogy a' Királlyal 's a' Constitúziós Systemával akarnak tartani, 's erről való jelentéseket a' Királyhoz már be is küldötték, ezek: Saragossa, Ferrol, Valencia, Orensee, Lugo, Cordova, és Granada. Illy nyilatkoztatást tett a' Király előtt az ő Felsége' testörző serge is.

December' 9. dikén már reggeli 5 órakor nagy sahaság lepte vala el a' Cortesek' gyűlésének épülete előtt lévő piacot, azt várván, hogy ez napi ülésében fel fog azon Biztosságnak tudósítása olvasatni, melyre a' vala bizattatva, hogy a' nemzet' állapotját vizsgálja meg, 's a' fenyegetődző veszedelmek ellen javalljon eszközöket. Végezetre kinyittatott délutáni 1 órakor ez a' régen nyughatatlansággal várt ülés, 's a' Biztosság' Orátora Calatrava elé állván felolvasta a' tudósításnak első részét, melly a' Kadiksban és Sevillában eléfordúlt történeteket foglalja magában, azzal fejezvében a' tudósításnak ezen első szakaszát: Hogy a' Biztosság nem cselekedheti, hogy azt ne javallja ezen gyűlésnek, hogy egész Európa előtt esmerje meg, hogy ő a' Kadik-

si és Sevillai Tiszti-karoknak kimútatott magokviseletét tellyességgel helybe nem hagyhatja; 's erre nézve olly reménség által tápláltatik, hogy tett hibájokat ezen két városok is megesmervén, azt önn'ként meg fogják szálni bánni 's kötelességeikre vissza térnek. — A' mi pedig a' Biztosság' tudósításának második részét illeti, ez azon eszközöket foglalja magába, a' mellyeknek elővételéseket a' Biztosság javallja: hanem a' tudósításnak ezen részét egy pakétba pecsételve tette az Orátor a' gyűlés' elejébe, azt mondván, hogy ennek felolvastatását a' thrónus' méltósága, a' nemzet' java, a' szabadság' ügye, 's az az illendőség, mellyet a' Cortesek mindenkor szemeik előtt hordozni köteleztetnek, meg nem engedik addig, míg a' gyűlés az első részről határozást nem teszen 's azt a' Király' elejébe nem terjesztette. Sokak találtatván a' tagok között, a' kik úgy itéltek, hogy a' tudósításnak első részét a' másodiktól elválasztani nem volna lehetséges, 's nem is jó lenne, sőt az első a' második nélkül meg se' lehetne fontolni: erre nézve voksolás által kellett a' kérdést eligezítani, a' melly végre úgy ütött ki, hogy a' pecsétes pakétot, melybe a' tudósítás' második része zárattatott, nem kell megnyitni addig, míg az első rész a' gyűlésben megvizsgáltatván 's meghatározatván a' Király elejébe terjesztődne. Ezen pecsét alatt lévő tudósításról sokféleképpen vélekedik a' nép.

A' Párisi legújabb tudósítások szerint, a' mellyek rendkívülvaló alkalmatosságon érkeztek Bécsbe, December' 10. dik és 11. dik napjain még fontosabbak voltak Madridban a' Cortesek' gyűlésének ülései. December' 10. dikén azt határozták 130 votumok 48 ellen, hogy a' Kadiksi és Sevillai Tiszti-karokat, mellyek magokat a' Király' parancsolatainak ellene szegezték,

nyilatkoztassák vádoltatás állapotjában lenni — a' melly határozást künn a' piacon álló sokaságnak Liberalis része megértvén, nem kevésbé bosszankodott érte. — 11-dikben a' Biztosság' tudósításának feljebb amlított második része olvastatott-fel. Ezt még nagyobb figyelemmel várták mindenek. Ennek tartalma egy hosszú Vádoló Akta volt a' Ministerek ellen, a' melyben egyedül csak ezeknek tulajdonittatnak mind azok a' fejtenkedési elvetemedések és rendetlenségek, a' mellyek Spanyol Országot a' mai időkben ostorozzák. Végzete a' tudósításnak olly javallásban áll, hogy kérni kell ő Felségét, hogy a' nemzet félelmének és bizodalatlankodásának elenyésztetésére való tekintetből, és hogy a' maga' Ország-lószékének szükséges erőt szerezhessen, a' maga' Ministeriumában olly változtatásokat tétessen, a' millyeneket a' körülállások parancsoló módon kívánnak. Ezen javallás nagyon heves vetekedésekre szolgáltatott alkalmatosságot. Némelly tagok úgy ítéltek, hogy a' Ministereket, ha csak ugyan bűnösök volnának, ide a' Cortesek' gyűlése' elejébe kellene hivatni, előbb hogy sem becsületekben, minden előreváló meggyőzöttetés nélkül olly módon megbántattassanak, mint a' Biztosság' javallása tartja. — Kifogyván az időből, nem végezhettem el a' gyűlés a' Ministereket illető vetekedést, hanem a' következő napi ülésre tette által.

Romero-Alpuente nevű tag, a' Liberalisok' mostani Idoluma, ezen ülésekben nagyon megnyerte a' nép' megalégedését.

Nagy Britannia és Irlandia.

Marquis Wellesley (a' Lord Wellington egygyik testvér öcse) Irlandiai Vice-Király, és Goulbur Ur, Irlandia' ré-

széről első Ministerré neveztetvén, az ő kineveztetésekről illy megjegyzésekkel emlékezik a' Ministerek' Kurirja: — “

„Annál jobb választást, mint a' nemes Marquisnak Vice-Királyá lett neveztetése, Irlandiának mostani terhes körülállásai között nem lehetett volna tenni. Az ő tántumai esmeretesek. De nem egyedül csak a' Vice-Királynak tántumaitól 's buzgóságától várhatni itt a' dolgoknak jórafordulását: hanem attól is kíváltképpen, hogy a' nemesség és az egyéb földes Urak öszszecsatolt erővel iparkodjanak a' rossz' okának feltalálásán 's megorvosoltatásán. Nagyon jó leszen, ha ezen Urak magokat a' Vice-Királyal öszszecsatolják 's véle egy kézre dolgoznak azon, hogy a' mezei munkásoknak és árendásoknak sorsa megjobbittassék. Nem politikai és spekulálási jusokból álló engedésekről van itt szó, a' mellyek ezen alsó sorsú embereket tellyességgel nem érdeklik, hanem a' szegények' és szenvedő emberek' házi sorsának megjobbittatásáról, a' melly sok rossz körülállásoknak 's visszaéléseknek eltöröltetése által eshetneme, mellyek a' népnek elnyomorodott részét nyomják, 's a' mellyeknek egyenként való elszámolásába mi itt be nem bocsátkozhatunk. Csak azt javalljuk, hogy a' földbirtokosok 's az árendások együtt csatolódjanak szorosabban öszsze, és hogy az első, ha szünetlenül jószágaikon nem laknak is, azokat gyakrabban látogassák, 's árendásaikkal gyakrabban beszélgesse nek jószágaiknak állapotjáról. Az Irlandiai nyughatatlankodásoknak se' politikai se' religiói fundamentuma nincsen; és egész származásokat a' tulajdonosoknak 's az ő árendásaiknak egymás közt való rossz elintéztetéséből veszik.“

Azok a' holmik, mellyeket az Irlandiai támadók az ő éjjeli látogatásaik' al-

kalmatossággal keresnek 's kérnek, csak fegyver, puskapec, és on (olom). A' hol effélét találnak, egyebet semmit el nem ragadoznak: a' hol pedig effélét nem találnak, annyi pénzt kérnek, a' mennyit a' kívánt holmik érnének, hogy effélét vásároljanak rajta. A' támadás' fészke a' Limericki Grófság, melyben, 126 falukban 138,160 emberek laknak. Az egész Grófságban csak három csekély városok találhatók, mellyek között csak Limericknek van erőssége, és ez a' fő város. A' nép nagyobb részint R. Catholika religiót tart, hanem a' Protestáns papoknak fizeti a' tizedet. Hogyan kezdődött legelőbbször a' most illy nagyon elhatalmasodott támadás, ezt nagy homály fedi, 's az erről egyenesen Irlandiából jövő tudósítások éppen nem olly tulajdonságúak, hogy bennünket ezeránt felvilágosíthatnának. Az ezen tárgyra nézve eddig tétetett vizsgálódások nagyon kevésé vagynak tudva a' közönség előtt. Magok a' kiprédáltatott emberek elé szollittatván, sokan arra kérték az Itélőbirákat, hogy ne kívánják tőlök azt, hogy ezen emberekről nyilatkoztatásokat tegyenek, mivelhogy őket rettenetes esküvés kényszeríti arra, hogy halgassanak. A' ragadozó csoportok mindenütt egy vezérlővel jelennek-meg, és a' nélkül sehol se', a' ki magát a' többektől, manírosság, ruházat, és valósággal kemény rendtartás által különbözteti-meg. Azt jegyzték-meg ezen vezérlőkről, hogy gyakorta nagyon fiatal emberek is találhatók közöttök, a' kik e' mellett csak ugyan tellyes engedelmisségben tudják tartani az alájoktartozókat, 's többire mindenütt csak ezek szoktak lenni a' parancsolók. Egy illy prédáló csoport nem régen, Buttevan városától egy mértföld távolságra valami Roger nevű Urnak házába menvén, a' Bándá' vezére a' városnak

illy közel-létével se' gondolván semmit, a' legnagyobb bátorsággal tette minden rendelkezéseit, 's minekutánna a' maga' munkáját, melly a' fegyvereknek 's munitzióknak elvételeiben állott, elvégezte, utoljára egy pohár vizet kért legnagyobb becsülettel. A' lakosok ellenben szörnyű féltékenyen liquoriumot ajánlottak nékiek, hanem azt a' vezér a' maga' személyében nékiek megköszömvén, az alattvalóknak nagyon valódi intés által megparancsolta, hogy csak egy cseppet is inni ne merészeljenek. Egy más illy Bándá Clorare városának szomszédságában valami Hunt nevű Urnak házához menvén-be estve felé, őtet éppen pénzsámlálásban foglaltoskodva találta, fegyvereit kérte; a' ki csaknem kországha esve felkelt a' pénzsámlálás mellől, 's egyetlenegy puskáját a' kamarából kihozván, azt reszketve a' gonoszoknak által adta — melly után a' Bándá, a' nélkül hogy csak egy kis pénzt is illetett volna, eltávozott onnét. —

A' Dublini Patrióta nevű Ujság szerint, Irlandiának 32 Grófságai között, 20-ban tellyességgel semmi lárma nincsen; 7-ben csak helyen-helyen mozognak a' támadók; 5-töt pedig tellyes támadás foglalt-el.

Portugallia és Brasilia.

Mint már említettük, olly hír szárnyalt 's olly vélekedés uralkodott vala Rio-de-Janeiróban, hogy ott a' Koronaörökös Princz Oktober' 12-dikén, mint születésének napján, Brasiliai Királynak fogna proklamáltatni: de már Oktober' 25-dikéig terjedő tudósítások is érkeztek Londonba, mellyekben a' van, hogy a' mondott nap sokkal csendesebb módon tölt-el Rio-de-Janeiróban, hogy sem előre elhíreltetett volt, és semmi afféle új Király Proklamáltatás nem történt.

A' Londoni Ministeri Kurir ezeket jelenti Lisbonából December' 9-dik napjáról: — „A' Pernambukói lakosok proklamáltak a' magok Portugalliáról való teljes függetlenségeket. A' Tagus vize' torkába egy hajó érkezett-meg onnét 100 útasokkal, a' kik onnét elfutottak. Én ma (így ír a' Lisbonai tudósító) istentiszteleten voltam a' Patriarkhai templomban; a' Király is megjelent minden Udvarnokjaival; ő Felsége nagyon szomorúnak és elkedvetlenültnek látszott lenni. Itt a' ragadozás és gyilkolás naponként számosodnak. A' Politziai Fő Igazgatóhoz beküldett tudósítások szerint Portugalliában 384 gyilkolások történtek. Alkonyodottkor már nem bátorságos az embernek a' házától eltávozni. Nékünk valamelly nagy változásnak közelítésére kell számot tartanunk.

Török Birodalom.

A' legújabb tudósítások szerint, a' mellyek Konstanczinápolyból December' 10-dikén indultak, azon Fermánnak, mellyet, mint már említettett, a' Porta az Austriai és Nagy Britanniai Cs. és K. Követségek' sürgetésére megújítva kiadott, foganatos következése lett. A' csendességnek néhány háborgatóji, kik ezen Fermant által hágták, megölettetvén, azólta semmi újabb elvetemedések nem hallatnak.

Tripolizáról újabban említettik ezen tudósításokban, hogy azt erő által foglalták-el a' Görögök, 's hogy ezen szerencsés próbatételekben az által segítetttek, hogy az ezen erősségben volt Albániai csapat' vezérével, valami Limas nevű Agával egyetértettek. A' várban találtatott Törökök minden külömbség nélkül mind megöldököltettek; 36 ezerre teszik

az ott elveszett Török lelkek' számát, mint-hogy a' városnak bezárattatásakor a' falukról is sok Török nép futott volt be oda, a' melly most mind kardra hányattatott. Csak egyedül a' Corinthusi Török Kommandáns' fíját tartották-meg életben 's vetették magokhoz a' Görögök, olly előrenézéssel, hogy ezen várnak, Corinthusnak ostromlásakor, a' melyhez nem soká hozzá akarnak fogni, talám hasznát vehetik. Tripolizának elfoglalása után azonnal egy ostromló serget formált 6000 emberekből az egygyik Görög vezér Colocotriní, 's Patras várának megszállására vitte, mellyet most szárazon vizen körül vettek a' Görögök, 's November' 2-dikán egy csapatjuk annak külső városába be is nyomult, hanem azt ekkor a' Törökök felgyújtották, 's magok az erősségbe zárkoztak-be. A' várat Jussuf Pascha védelmezi; mellyet ő eleséggel jól megtöltött, 's onnét a' Török familiákat, hogy a' várnak oltalmazásában ne gátoltassék, mind más helyekre szállította. Ő, ha szüksége leszen, Lepantóból több segítő sergeket is rendelhet Patras' védelmezésére. A' Görögöknek kivált ostromló ágyuk' dolgában van nagy fogyatkozások, melyre nézve sokak féltik őket, hogy most is vissza fognak Patras mellől kergettetni, a' melly ezen revolútzión hadakozásban már harmadikszor történne.

A' Persiai hadat a' mi illeti, a' Schah elküldötte egygyik Ministerét azon fíjához, ki a' Bagdadi vidékekre beütött, hogy az ott elkezdődött hadakozást békességesen végezze-el.

Spanyol Amerika.

A' Mexicoi Noticioso General nevű Ujságban ezek közöltetnek onnét Október' 1-ső napjáról: — „Ezen fő város-

nak lakosait közönséges véghetetlen örömelepte meg Sept. 27-dik napján, midőn ide Iturbide Augustin, a' Megszabadító, három kezeségék' armádájával és több más vezérekkel, kik velle egygyütt ezen megszabadulási nagy munkában részesültek, pompás bejövetelt tartott. Azon katonai szép tulajdonságok, mellyek által ezen armáda minden eddig tett hadi munkáiban vezéreltetett, 's az a' mód, mellyel ez magát minden városok eránt viselte, ennek örök emlékezetet szereztek, 's ezek a' Mexikói lakosoknak háládatos emlékezetében kitörölhetetlenül megmaradnak. A' város' kapuja előtt győzedelmi kapú vala felállítatva, a' hol Iturbidét a' Municipalitás' Deputátziója fogadván, néki a' város' kulcsait által adta, 's ő azokat a' Deputátziónak ismét vissza adta. Az uczák, mellyeken a' Processió, véghetetlen örvendező sokaság közt elment, 's útját a' régi Vice-Királyok' palotája felé folytatta, nagyon szépen felczifritva voltak. Ezen palotánál Generális O'-Donojú fogadta Iturbidét, kik azutan egygyütt a' palota' folyosójára kiállván, ott előtte a' 14,000 emberekből 's 1200 tisztekből álló Császári armáda, szép sorral elléptetett. Innét a' Püspöki templomba mentek egygyütt a' két fő vezérek, a' hol őket az Érsek in Pontificalibus fogadván, nékiek a' Crucifixust oda nyujtotta, és azt ők imádással fogadták. Azután Te Deum laudamus éneklés következett, 's ennek is vége lévén a' Proczió ismét vissza tért az előbbeni pompával a' nevezett palotába, a' hol nagy vendégség rekesztette-he a' pompát. Estve theátrumra mentek Vezér ő Excellenciájok 's ott ismét véghetetlen örvendezéssel fogadtattak.

Ezon közönséges örvendezéseket azonközben kevés napok mulva az a' szomorúság követte, hogy Generális O'-Do-

nojú, kit a' Király Mexikóba azért küldött vala, hogy ott Vice-Király legyen, de a' ki Iturbidével Augustus' 24-dikén Alkura lépett 's megegygyezett vala, Oktober' 8-dikán kimult a' világból.

B é c s.

Császár és Király ő Felsége méltóztatott az Erdélyi Felséges Udvari Cancelláriánál szorgalmatosan, hűségesen 's minden megkülömböztetéssel szolgáló Gróf Czegesi Wass Imre Ur ő Nagyságát, részint nagy ősi familiából való származását, részint a' maga tulajdon személlye eránt való nagy reménségét tekintvén, valóságos Cs. K. Camerariussá kinevezni.

Az Erdélyi Thesaurariusnál volt Titkokot Méltóságos Rosenfeld Mihály Urat, ugyan ott Thesaurarius Tanácsossá méltóztatott Császár és Király ő Felsége, az ezen hivatalhoz köttetve lévő fizetéssel, kegyelmesen kinevezni.

~~~~~

Itt e' hónap' 2-dikán 21-dik sorsvonása esett a' Státus' régibb intereses Obligátziójinak, és a' 483-dik Series jött ki, melyben Gallitziai Obligátziók találtatnak.

Austriában még csak ma, ugymint Januárius' 5-dikére viradólag mutatta magát annyi tél, hogy, avvagy csak jó hóharmathoz hasonlító hó esett, a' melly a' házak' fedelein is alig látszik. Egész Novemberben és Decemberben tavaszi meleg napjaink voltak.

~~~~~

Jan. 3d. Bécsben, középárrok a' Státuspapiroseinak.

Státuskötelezőlevele 5 pCtmal Conv. P-ben 73 $\frac{1}{4}$ f. Ugyan az 2 $\frac{1}{2}$ pCtmal C. P-ben 36 $\frac{1}{7}$ f. Ugyan az 1 pCtmal C. P-ben 14 $\frac{1}{4}$ f. Sorsvonásos Obligatiók 5 pCtmal CP. 73 $\frac{1}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ el; — 4el —; 3 $\frac{1}{2}$ el — Sorsvonásos költsön 1820ról: — Ugyan az 1821ről: — Bi-

zonyítás 1821d. költsönről: — 1 Bank-Ak-
tizia 630 4/5 f. C. P.

(A' Status papirosainak bővebb is-
mertetések jövő Kedden fog közöltetni.)

H í r d e t é s.

Erdélyben Nemes Maros Székben Gróf
Rhédei Ferencz Mező Sámsondi Udvará-
ban Junius' 15-dikén reggeli 9 órakor kez-
dődvén, az egész Ménes a' többetigérők-
nek egygyenként kótyavetye által elada-
tik, a' hol lesznek 50 anya kanczák, a'
legjobb és válogatottabb Erdélyi rászákból,
az alattok lévő szopó csikókkal; eszten-
dős, két esztendős, és három esztendős
csikókkal egygyütt. Ha valaki szándékoz-
nék az egész Ménest egygyütt megvenni,
és az árrát akarná megtudni írjon eránta
per M. Vásárhely a' feljebb említett Mélt.
Gróf Urnak.

Ferentzy István, Képfaragó,
Rómában.

Ezen jeles Hazánfijának állapotjáról
's hazafijúi gondolkozásáról két levelet
közöl a' Tudományos Gyűjteménynek XId.
Kötete. Mindeniket, Rimaszombatban la-
kó, Atyjához írta a' jeles Művész. Az el-
ső 1810. Jan. 23dikéről szoll. Ebben el-
sőben is panaszkodik, hogy a' mult nyá-
ron írt levelére semmi választ nem vett,
's nem tudja hogy a' Bécsből haza küldött
aczelba metszett figura, melynek elvesztét
nagyon sajnálná, megment e. (Ez hihe-
tően azon munkája, melly ő Császári Ki-
rályi Felségét ábrázolja, 's Bécsben a' szép-
mesterségek' Akademiájától jutalomra mélt-
ónak ítéltetett). Ezután dolgozásaira tér,
így szollván: „én Rómába megérkezvén
beállottam egy Képfaragónak műhelyébe,
a' hol is készítettem eleinte a' magam szá-
mára egy kis Vénust; annakutánna a' Csó-
konai mejjképét, fejér márványból, ter-

mészeti nagyságban, kedves magyar kön-
tösben. Míg rajta dolgoztam, minden lá-
togatónknak szeméit magára vonta, de
kiváltkép a' Hazafiaknak, mint ifjú Gróf
Széchényi, Gróf Pálffy József, Festetits
Herczeg Aszszony, Krassalkovits, Herczeg
Eszterházy, és a' Palatinusnak, kik kü-
lömböző időkben műhelyünkben megfor-
dulván, különkülön volt szerencsém vé-
lek beszélni. Herczeg Eszterházy meg is
akarta venni, vagy is akarja.“ (Utóbbi
hír szerint hazai nagy Költőnknek honni
jeles Művészünk által készített képe, a'
Debreczeni Ref. Collégium Könyvtára-
nak van szánva, 's így e' munka a' Költő
születése helyének fog újabb dísz adni)
— Továbbá dicsekedve emlegeti Feren-
tzy, honni Nagyjaiknak hozzá való leeresz-
kedéseket, 's különösen azt hogy a' Pala-
tinus Ö Cs. K. Fő Herczagsége, néki ke-
gyes pártfogást ígérni méltóztatott, 's ez-
után ezt teszi: „ha én nékem az én köz-
emberes hangom, vékony talentomon 's
a' t. nem fog ártani, én az én szerencsém
Planétáját csakugyan megtaláltam.“ —
Említi még, hogy akkor egy Vulcanus,
Vénus, Ámor, és egy Márs fejeken dol-
gozott, mellyeket végezvén, Herczeg Esz-
terházy képéhez fog kezdeni.

Második levele 1821. Május 16kán
költ. Ebben így szoll: „szorgalmatossá-
gomnak gyümölcsei két Basreliefs, és egy
Statua; a' két elsőt rajzba, az utolsót már-
ványba faragni, a' melly rajznak egyike
egy emlékoszlop a' Szöke Ferencz tiszte-
letére, midön t. i. három testvérek, a'
Hit, Hűség és Szeretet az ő sirbolt-
ját külömbféle virágokból font koszorúval
megtisztelik. — A' második Mátyásinak
azon verse szerint:

„Csucsuj a' fekete sereg Orfeussa,
Ha muzsikával az estvét megkéri,
Még a' virradta is mulatságban éri.“

Ezen két rajzot ugyan csak a' Palatinus-
nak beküldöttem. Azon márvány figurát
pedig szándékozom a' jövő tavaszra elké-
szíteni, a' melly magába' foglalja a' mes-
terség' kezdetét, vagy is egy Pász-
tor Leányt, a' mint Szeretőjének árnyé-
kát a' fövénybe bekarcolja. Ezeken kí-
vül sok aprólékos jegyzések, rajzolások,
könyvek olvasása azok, mellyekkel én
igyekszem egy olly nemes Hazának fíjává
érdemessé lenni, mint a' millyen az enyim,
's teljes reménységem vagon, hogy az Is-
teni gondviselés ezen szent szándékban
nem hágy."

K Ö R Ö Z S Y S Á N D O R R A.

Míg némelly könyvek' 's mappákból értekezik, te
Szépvágyú, a' szent célra sietve, haladsz.
Menj bátran, ne remegj, el nem téveszted az útat.
Az hiv Székely jól tudja eredte' helyét.
Idvezljed Rokonink', ha találsz, és add szavaidhoz:
„Hogy vérünk nem víz, 's nem fedí jég kebelink'.

A R A N Y A S - R Á K O S I S Z É K E L Y S Á N D O R R A.

Ollykoron éneklesz tempét, lyányt 's gyenge szerelmet.
Ollykor Gyözöket 's hősiadalt magosítsz.
Dácia örvend! és neked, érdemidért koszorút fon,
Mellybe kis emlénym' én is örömmel adom.

Ponori Thewrewk József.

A' marha húsnak fontja, Bécsben, Januáriusra, ezüstben 7, Váltóczédulában
17 és $\frac{1}{2}$ krajczárra határozott.

Felelő Redaktor: Albisi Pánczél Dániel.

Nyomtató: Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix. (Im Müllerschen-Gebäude Nr. 648)